

[Hans Hansen.]

Regeringen tog dette Spørgsmaal op. Derfor er det glædeligt, at den højtærede Indenrigsminister har forelagt sit Lovforslag.

Indenrigsministeren nævnte Grundlovens § 32, hvori der udtrykkeligt foreskrives, at Valget skal ske ved Forholdstalsvalg, ligesom der ved Kredsinddelingen skal tages Hensyn til Indbyggertal, Vælgertal og Befolkningsstæthed. Forholdstalsvalget er det principielle Grundlag. Det vil sige, at Partierne faar Repræsentation i Forhold til deres Stemmetal. Ved den Omlægning, som sker ved det foreliggende Lovforslag, vil der nu i København blive 19 Kredsmandater og 9 Tillægsmandater, i alt 28, paa Øerne 36 Kredsmandater og 14 Tillægsmandater, i alt 50, og for Jylland 50 Kredsmandater og 21 Tillægsmandater, i alt 71. Det vil sige, at Øerne maa afgive 1 Mandat til Hovedstaden, og Jylland maa afgive 2 Mandater. Endvidere faar København det nye Mandat, som Mandattallet udvides med. De nye Mandater tildeles i København 12te Kreds og 15de Kreds, der deles. Det er jo Kredse, der har udviklet sig til at have $3\frac{1}{2}$ og 4 Gange saa mange Vælgere, som de havde i 1920. Endvidere bliver der 2 Kredse mere i Københavns Amt, hvor Lyngbykredsen og Gentoftekredsen deles. Ogsaa i disse Kredse er Vælgertallet vokset til at være 3 à $3\frac{1}{2}$ Gange saa stort, som det var i 1920.

Ved det foreliggende Lovforslag er der, som den højtærede Indenrigsminister paa-pegede, taget Hensyn til Forskriften i Grundlovens § 32, saa at der nu vil gaa ca. 17 000 Vælgere paa et Mandat i Hovedstaden, 14 000 paa Øerne og 12 000 i Jylland. Der er jo Tale om et Skøn, idet det ikke nærmere er præciseret, hvilken Faktor man skal benytte, men som det blev nævnt af Ministeren, har man forhøjet det Tal, man ganger Antallet af Kvadratkilometer med fra 14 til 25, og det skulde svare til den Befolkningsforøgelse, som har fundet Sted.

Jeg vil gerne udtale min Tilfredshed med den Formulering, som § 10 i Valgloven nu faar, saa at de, der flytter fra en Kommune til en anden, automatisk optages paa Valglisten i Tilflytterkommunen, og med den Bestemmelse, der er indført i Folketinget om, at Vælgerne faar Meddelelse derom.

Ved Behandlingen i Efteraaret af den midlertidige Valglov blev der indført en Regel om, at Københavns Omegnskommuner skulde have samme Afstemningstid som København, men det var kun en Del af Københavns Omegnskommuner dette gjaldt, ligesom Bestemmelsen heller ikke gjaldt

Købstæderne. I Indenrigsministerens Forslag er Købstæderne nu taget med, og man har endvidere indført den Bestemmelse, at i andre Kommuner kan Sogneraadet fastsætte samme Afstemningstid. Jeg ved, at man mange Steder vil være særdeles tilfreds med denne generelle Tilladelse, thi i andre Kommuner end dem, der er nævnt i Loven af Oktober 1947, er der Ønske om samme Afstemningstid som i København. Som Bestemmelsen nu bliver udformet, sikres det, at andre Bysamfund, f. Eks. Aarhus og Odense med deres Omegnskommuner, faar samme Afstemningstid; har de ikke det, kan der opstaa Virvar, og i saadanne Kommuner er der altid nogle, der kun læser Bypressen og derfor kommer for sent til Afstemningen.

Et gammelt Spørgsmaal er ogsaa løst gennem dette Forslag: der kan nu ydes Vederlag til de Mennesker, der bliver tvunget til at stille deres Arbejdskraft til Raadighed ved Valget, og endvidere er der foretaget en betydelig Forhøjelse af det Vederlag, som tilstaaes Valgmænd. Vi ved sikkert alle sammen, at det for mange er et Spørgsmaal af stor økonomisk Rækkevidde at paatage sig Hvervet som Valgmand, der strækker sig over flere Dage. Nu lønnes Valgmændene paa en anderledes pæn Maade end hidtil, og det anser jeg for et stort Fremskridt, som der er Grund til at sige Tak for.

Med disse korte Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det til hurtig Behandling og til Vedtagelse i det høje Ting.

Stensballe: Mensigten med denne Valglovsændring siges udelukkende eller saa godt som udelukkende at være den at foretage saadanne Ændringer i den nugældende Valglov, at Partierne bliver absolut ligeligt repræsenteret, som om det eneste alt overvejende Hensyn ved Udformningen af en Valglov skulde være at opnaa den fulde matematiske Nøjagtighed med Hensyn til Fordelingen af Mandaterne efter Partiernes Stemmetal. Dette søger man her at opnaa ved at formindske Kredsmandaternes Antal og forøge Tillægsmandaternes Antal, altsaa ved en yderligere Svækkelse af det personlige Forhold mellem Kandidaterne og Vælgerne. Og for at være helt sikker paa, at dette naas, gennemfører man endda den Regel, at hvis et Parti ved et Valg skulde opnaa flere Kredsmandater, end det har Stemmer til, skal det afgive de overskydende Mandater til dem, der er valgt med den laveste Kvotient. Denne Bestemmelse indføres til Trods for, at Folketingsflertallet erkender — og den